

رویکرد سیاسی رئیس مجلس در دو سال اخیر بررسی شد

## چرخش‌های استراتژیک قایم‌اف



اسرائیل در انزای استراتژیک قرار گرفت؟

### ابعاد توافق

### آمریکا و یمن

صفحه ۱۱



رونمایی از نماینده فوتبال ایران در پلی آف لیگ نخبگان آسیا

### سرنوشت آسیایی

### سرخ‌ها در دست آبی‌ها

صفحه ۵



تلویزیون با همه دشمن است به جز ده درصد؟

### سلب‌ریتی‌ستیزی

### سیاستی خودتحقیرکننده

صفحه ۶

# اقتصاد

شنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴  
۱۲ ذی‌القعدة ۱۴۴۶  
۱۰ مه ۲۰۲۵  
سال بیست‌ونهم  
شماره ۵۹۰۳  
۱۲ صفحه  
۱۰۰۰۰ تومان

کندی روند صادرات و واردات به دلیل ابهام در مذاکرات

## اقتصاد ایران در برزخ

## مذاکرات

گروه اقتصاد – دو عضو اتاق بازرگانی می‌گویند فضای مذاکرات، فعالیت اقتصادی تجار را در حالت تعلیق نگه داشته است و آنها منتظر نتیجه مذاکرات هستند.

اقتصاد ایران در هفته‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری در وضعیت «انتظار و تعلیق» به‌سر می‌برد؛ وضعیتی که ریشه آن را باید در توقف مذاکرات سیاسی، نوسانات بی‌قاعده بازار ارز و طلا و سردرگمی فعالان اقتصادی جست‌وجو کرد. در چنین فضایی، بسیاری از تصمیم‌های کلان و خرد اقتصادی ملق مانده و بازرگان اصلی اقتصاد، اعم از واردکنندگان، صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران، از ترس زیان‌های احتمالی، فعلا دست نگه داشته‌اند.

بازار ارز، به‌عنوان دماسنج روانی اقتصاد، این روزها بیش از آنکه تابع عوامل بنیادی باشد، اسیر شایعه‌ها، سیگنال‌های سیاسی و جوروانی است. نوسان‌های مکرر نرخ دلار، تصمیم‌گیری را برای فعالان تجاری سخت کرده؛ واردکنندگان از ترس گران تر شدن کالاها یا زیان ناشی از کاهش نرخ ارز، ثبت سفارش را به تعویق انداخته‌اند، و صادرکنندگان نیز در نبود چشم‌انداز روشن از سیاست‌های ارزی و ثبات نرخ تسعیر، ترجیح می‌دهند کالا را انبار کنند تا آنکه وارد چرخه فروش کنند.

در این میان، مذاکرات سیاسی – که همه نگاه‌ها به نتیجه آن دوخته شده – به موضوعی فراتر از دیپلماسی تبدیل شده و اکنون تصمیم‌گیری اقتصادی را در حالت تعلیق نگه داشته است.

مسعود دانشمند، عضو اتاق بازرگانی ایران درباره اثر فضای انتظاری حاکم بر تصمیم فعالان اقتصادی گفت: «درحال حاضر فضای صبر و انتظار در بازار حاکم است.

شرح در صفحه ۵

دور چهارم مذاکرات ایران و آمریکا یکشنبه در مسقط برگزار می‌شود

### گام پایانی توافق؟

صفحه ۱۱



### سرمقاله

محمدعلی وکیلی



### جنگ باتاریخ؟

خبر قصد ترامپ مبنی بر اعلان نام جعلی بجای «خلیج فارس» همچون مغناطیس پرقدرت، ایرانیان در هرکجای جهان و با هر گرایش و تفکری را دور هم جمع و در یک نقطه طلایی «خلیج فارس» متحد ساخت.

از این جهت بایست خدا را بابت چنین دشمن احققی سپاسگزار بود و شخصاً از ترامپ به همین خاطر تشکر می‌کنم. هیچ اقدامی نمی‌توانست دل‌های رمیده ایرانیان را اینچنین بهم نزدیک و ایران را به صحنه اتحاد تبدیل کند.

عرب‌ها سال‌هاست با تکیه بر پول خود، انرژی بی‌پایان در مسیر تحریف نام «خلیج فارس» صرف کردند ولی خسته شدند وهیچ دست آوردی نداشتند.

حال ترامپ کاسب بناداشت با طرح چنین موضوع سخیفی، صورتحساب دوسویه صادرکند.

او درآستانه سفر به خاورمیانه متوجه شد که سیاست ایران هراسی قدرت گذشته خود، جهت سرکبسه کردن کشورهای عربی را ندارد.

بر این اساس درگمانش، با توسل به یک سناریوی جعلی قدرت بالابردن صورتحساب برای عرب‌ها را دارد.

همچنین بزمه حقیر قصد داشتند با این شایعه وخبرسازی در آستانه دور چهارم مذاکرت حساس هسته‌ای، به ایران نیز بفرروشند .

اگر هزینه مورد نظر ترامپ توسط عرب‌ها پرداخت شود مطابق وعده‌اش «شاید درپاسخ به سؤالی درعربستان جواب دهم»، پاسخ مورد درخواست امارات را دهد. اگرهم هزینه مورد نظرش تأمین نشود، آنگاه بنام احترام به حساسیت افکار عمومی سعی می‌کند به ایرانیان بفروشد.

این درحالی است که تاریخ قابل خرید و فروش نیست اگر بود با پول‌های که عرب‌ها در این سال‌ها برای جا انداختن این اسم جعلی خرج کردند، دیگر نوبت به ترامپ نمی‌رسید.

ادامه در صفحه ۶

## اظهار نظر ویتکاف درباره مذاکرات ایران و آمریکا



فرستاده ویژه ترامپ در ادامه ادعاهای خود گفت: «من به رئیس‌جمهور ترامپ بسیار وفادار هستم و به سیاست او ایمان دارم. من به سیاست او در تلاش جهت حل‌وفصل مناقشه ایران از طریق گفت‌وگو اعتقاد دارم. وی افزود: «او رهبر یک ابرقدرت، قدرتمندترین ملت روی زمین است و اگر می‌خواست، می‌توانست در همه جا نیروی نظامی اعمال کند اما فکر نمی‌کند در بسیاری از شرایط این کار مفید باشد. بنابراین گفت‌وگو و دیپلماسی راهی است که او می‌خواهد دنبال کند.»

فرستاده ویژه ترامپ در ادامه ادعاهای خود گفت:

«من به رئیس‌جمهور ترامپ بسیار وفادار هستم و به سیاست او ایمان دارم. من به سیاست او در تلاش جهت حل‌وفصل مناقشه ایران از طریق گفت‌وگو اعتقاد دارم. وی افزود: «او رهبر یک ابرقدرت، قدرتمندترین ملت روی زمین است و اگر می‌خواست، می‌توانست در همه جا نیروی نظامی اعمال کند اما فکر نمی‌کند در بسیاری از شرایط این کار مفید باشد. بنابراین گفت‌وگو و دیپلماسی راهی است که او می‌خواهد دنبال کند.»

### کشمکش بر سر کشمیر

ترتیب کشورهای بنگلادش و پاکستان را شامل شدند و مستقل گردیدند. کشمیر که در این مقطع حالتی شبه خودمختاری پیدا کرده بود شاهزاده ای داشت که هندو و متمایل یا به عبارتی متقاضی پیوستن به هند بود اما ساکنین کشمیر رودخانه ای جزو آن به شمار می رود، اولین مناطق هستند که کشمیر که در موقعیت مرزی سه کشور هند و پاکستان و تا حدودی چین بود محل اختلاف هند و پاکستان گردید. حضور و ادعای چین تا حدودی کمربت تر بود. تا امروز هم چندین مورد اختلاف منجر به جنگ بین هند و پاکستان بر سر کشمیر جهانی بوده یکاهد. نکته حائز اهمیت همانطور که اشاره شد ریشه اختلاف عمدتاً تضاد مذهبی بین ساکنان کشمیر و هندوها بود که ساکنان کشمیری بیشتر مسلمان و متمایل به پاکستان بودند. اما با ورود به قرن ۲۱ و اهمیت آب، سرچشمه و حوزه آبریز رودخانه سند به ماجرا اضافه شد و در حال حاضر اهمیت کشمیر با توجه به اینکه سرچشمه رود سند است برای پاکستان دوچندان شده است. یکی از نکات خاص موضوع این است که هم هند و هم پاکستان ارتباط خوبی با آمریکا دارند و شاید همین موضوع بتواند از دخالت آمریکا که همواره آتش بیار جاهلای جهانی بوده بکاهد. نکته حائز اهمیت دیگر آن است که دو کشور درگیر هر دو کشورهای اتمی هستند و خط و نشان ها و تهدیدهای اتمی از طرف این دو کشور نگرانی های منطقه ای و جهانی را به همراه دارد. با توجه به همسایگی دو کشور هند و پاکستان با ایران و البته بطور مشخص پاکستان و تأثیراتی که تنش های شبه قاره بر توسعه اقتصادی و آرامش تجاری جنوب شرق ایران و سواحل مکران و بطور ویژه بندر اقیانوسی چابهار به عنوان نزدیکترین منطقه به هند و پاکستان دارد، نقش آفرینی جمهوری اسلامی در ریختن آب سرد به این تنش لازم و ضروری است.

#### یادداشت

### نگاهی دیگر به نمایشگاه کتاب تهران

محمد علی نویدی

رویداد مهم و تأثیرگذار فرهنگی برگزاری نمایشگاه کتاب تهران در کشور کهن تمدن ایران زمین، برای شهروندان و حتی جهانیان، امری بس مبارک و مغتنم است. در این نوشتار کوتاه، اما، نگاهی ژرف و متفاوت به این رویداد بزرگ خواهم داشت و چند نکته تأمل انگیز را قلمی خواهم کرد.

نمایشگاه کتاب، در واقع، نمایش نامه های نوشته شده و منظم و منسجم و مدون می باشد. این نامه ها و نوشته های صحافی شده کتاب نامیده می شوند و بخشی از آنها هر سال در یک محل و مکان و زمان واحدی گردهم می آیند و در معرض دید همگان قرار می گیرند. اگر نیک بیاندیشیم، هر کتابی حاوی و شامل پاره ای از آگاهی و رشحه ای از جرد اندیشه وزری است. پس، نمایشگاه کتاب، محل و مجمع مجموعه ای از آگاهی های عمومی و تخصصی را در برمی گیرد. خود این گردآوری و تجمیع نوشته های مکتوب و منظم بسیار مهم و پُراهمیت است.

اما چهره دیگر و حقیقی نمایشگاه کتاب، نمایش انواع اندیشیدن ها و کوشیدن های در قالب کتاب است. گویی، نمایشگاه کتاب، محل ظهور رنجات و فطرات اندیشه و دانش و تجربه می باشد برای فرهنگ و تمدن ایران زمین و ملل گوناگون. رشحات و تراوشات اندیشگی و علمی، از علوم تخصصی و پایه مثل، فلسفه و فیزیک، شیمی، زمین شناسی، زیست شناسی، علوم شناختی و علوم کامپیوتر گرفته تا علوم انسانی و پزشکی و ادبیات و هنر و معماری و داستان و رُمان و کتاب کودکان و نوجوانان. کتاب آن نامه دانایی است، که خواننده می شود و دگرگونی و تغییر ایجاد می کند. نه آن چیزی که در دکوراسیون خانه ها بکارگیری می گردد و قفسه ها را پُر می کند. و نویسنندگان نگارندگان نامه های آگاهی بخش اند. و آنگاه نویسندگی شغل شریف نامه نویسی خردمندانه می باشد. نویسنده کیست؟ نویسنده کسی است که از رشحات و تراوشات مغز و قلم او، قطرات و چکه های دانایی و آگاهی چکیده است و جاری گشته است. پس، نمایشگاه کتاب، جاری سازی جویبارهای اندیشگی و علمی است تا ذهن های تشنه و طالب آگاهی و جان های محتاج روشنایی از آن سرچشمه ها سیراب شوند، و تابناک گردند.

گهی که جرم مرا پیش تو حساب کنند، تو رشحه ای از کرم های بی حساب بریز. «خاقانی»

نمایشگاه کتاب، نمایش گوشه ای از آگاهی و دانش و فرهنگ و خردمندی ایرانیان است.

بدین جهت، یادآوری چند نکته مهم خالی از لطف و فایده نخواهد بود:

۱- در کنار صورت نمایشگاه و عرضه انواع کتاب، سیرت نمایشگاه، یعنی جرد و دانش آورده و افزوده در یک سال گذشته را نیز نشان دهیم. به این پرسش بیاندیشیم، آیا ما نسبت به سال‌های قبل عاقل و آگاه شده ایم و رشد و توسعه یافته ایم؟ آیا وضع زندگی ایرانی با کتاب و کتابخوانی بهتر شده است؟ یا نزول و افول کرده ایم؟ چرا؟ این کار با اثبات اثرات واقعی امکان پذیر است. اثرات واقعی همیشه معطوف به زندگی انسان ها و شهروندان هستند. ۲- آیا ناشران با رویکرد فرهنگی و علمی در نمایشگاه کتاب شرکت کرده اند؟ یا با نگاه تجاری و اقتصادی؟ چرا بسیاری از ناشران از شرکت در نمایشگاه خودداری می نمایند؟ درد ناشر و نویسنده و پژوهشگر و کتاب خوان، در ایران کنونی چیست؟ ۳- به نظر من، نمایشگاه کتاب ضرورت دارد مسئله محور و پرسش مدار برگزار شود. مثلاً، مسئله زیست مسالمت آمیز و مدارا محور، یکی از مسائل مهم دوره کنونی است. ۴- گستردگی و تنوع و گوناگونی افکار و اندیشه ها، یک مسئله اصلی دیگری است. به عنوان مثال، چرا یک دیدگاه حداقلی درصدد تحمیل نظر خود بر دیگران است. ۵- مشکلات فرهنگی ایران، چگونه قابل سنجش و حل است؟ راهکار عملی و اثربخش چیست؟ و نظایر اینها.

نمایشگاه کتاب قرار است، چه کمکی به زندگی فروبسته و گرفتار در ناترازی های کنونی کرده باشد؟ این کار یا صرف برگزاری نمایشگاه و حتی رفع گرفتاری های اجرایی و نواقص آن، شدنی نیست. این امر مهم با یاری گری های خردورزانه و رشد عقلانی و علمی به شهروندان ایرانی ممکن است. آیا نمایشگاه کتاب در مسیر رشد و بالندگی ایرانیان یاریگر است؟ یا تکرار یک رویداد می باشد؟ تکرار اگر با تفکر قرین نباشد، اتلاف عمر و سرمایه محسوب می‌شود. تفکراتریشخ، در برگزاری نمایشگاه کتاب چه جایگاهی دارد؟ توسعه عقلانیت اثربخش در نمایشگاه کتاب چه جایگاهی دارد؟ تنوع و تضارب آراء در نمایشگاه کتاب چه جایگاهی دارد؟ نقد و تحلیل و گفت و گو و پرسش و پرسشگری در نمایشگاه چه جایگاهی دارند؟ جان سخن این است که از نگاه کلیشه‌ای و پوسته ای و کُفی خارج شویم و به متن و محتوی و اثرگذاری برسیم. اینکه زمان بسرعت می گذرد و ما همچنان در « تکرار » مانده ایم. وقتی تکرار، تکرار شود، تعصب و تجحر پیش می آورد. اما، وقتی قدم در مسیر تفکراتریشخ بگذاریم، افق و آینده گشوده می‌شود و فروبستگی زندگی، جای خود را به گشودگی و امید می دهد. ایران امروز، نیازمند گشودگی و امیدواری واقعی است.

### یادداشت

\*حمید بابلی مؤخر

جلگه های هوانگهو در چین، سند و پنجاب در پاکستان، نیل در مصر و بین النهرین در عراق که البته جلگه خوزستان نیز به لحاظ توپوگرافی و ویژگی مشابه رودخانه ای جزو آن به شمار می رود، اولین مناطق هستند که انسان برای نخستین بار در آنها ساکن شد و به عبارتی انسان شکارچی یکجانشین گردید. در این بین بین‌النهرین در اسناد تاریخی پیش تاز است و احتمال قریب به یقین شهر شوش اولین شهر در تاریخ بشر است. علت اهمیت این جلگه ها وقوف آری و حاصلخیزی خاک بود. بخشی از مناقشات جهانی در قرن ۲۱ بر سر آب است و در آینده اهمیت آب برای کشورها از نفت بیشتر خواهد شد.

مناقشه پاکستان و هند اگرچه به موقعیت استراتژیک کشمیر و همچنین اختلاف مذهبی ساکنان آن که عمدتاً مسلمان هستند با هندوها مرتبط می باشد اما یکی از موارد مهم آن این است که این منطقه کوهستانی در رشته کوه هیمالیا سرچشمه یا محل عبور و تقویت رود سند است که بخش مهمی از حیات و اقتصاد پاکستان به آن وابسته است. به روایتی رودخانه سند برای بسیاری از نیازهای کشاورزی و مصرف محلی پاکستان حیاتی است.سیستم رودخانه سند که آب ۹۰ درصد از تولیدات غذایی پاکستان را تأمین می‌کند، ۲۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می‌شود.

شبه قاره هند که یک صفحه زمین ساختی می باشد شامل هند، سریلانکا، پاکستان، بنگلادش، میانمار، مالدیو و یکی دو کشور کوچک دیگر است. در سال ۱۹۴۷ و همزمان با خروج شبه قاره هند از سلطه استعمار انگلیس، با توجه به تنوع و اختلافات مذهبی، این شبه قاره تفکیک شد. هندوهای کشور هندوستان، مسلمانان هند شرقی و غربی به